

WOJEWODA WIELKOPOLSK

Poznań, 16 czerwca 2023 r.

PS-Pi.431.1.3.2023

Pani
Monika Piotrowska
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Gminie Czarnków
ul. Rybaki 3
64-700 Czarnków

ZALECENIA

POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 19 kwietnia 2023 r. do 11 maja 2023 r. kontrolę kompleksową w Centrum Usług Społecznych w Gminie Czarnków, określanym dalej Centrum lub skrótem CUS.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Dyrektora CUS dnia 6 czerwca 2023 r.

Ilekczo w niniejszym piśmie użyczo wyrażenia ustawa o pomocy społecznej, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901), pojęcia ustawa o CUS, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1818), skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Dyrektor Centrum posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o CUS.

W kontrolowanym okresie 3 osoby pełniły funkcję organizatora pomocy społecznej, 2 osoby posiadały wymagane kwalifikacje, określone w art. 31 ust. 2 ustawy o CUS, w związku z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej Wójt Gminy Czarnków upoważnił Dyrektora i pracowników CUS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Gmina Czarnków posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2028, co jest zgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Strategia zawiera elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ww. ustawy. Jako podmiot odpowiedzialny za wdrażanie i koordynowanie jej realizacji wskazano CUS w Gminie Czarnków, co jest zgodne z art. 110 ust. 4 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 i 4 ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z wymogami art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w ustawie o pomocy społecznej, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy i posiadają aktualne legitymacje, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

Zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie miejsca, terminu, planowania i zatwierdzania pomocy. Sytuacja życiowa i dochodowa osób/rodzin korzystających z pomocy była opisana i udokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy, odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr LI/377/2010 Rady Gminy Czarnków z dnia 21 października 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z włączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W decyzjach wskazano formę i termin realizacji usług. Realizacja usług opiekuńczych jest monitorowana przez pracowników CUS.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości.

Osoba pełniąca od dnia 1 kwietnia 2023 r. funkcję organizatora pomocy społecznej nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej a więc nie spełnia wymogów kwalifikacyjnych określonych w art. 31 ust. 2 ustawy o CUS, w związku z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Jedna z osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze nie posiada kwalifikacji do wykonywania zawodów wymienionych w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki

Spółecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.), co stanowi naruszenie ww. przepisu.

W jednym przypadku w zakresie zasiłków stałych, mimo zmiany dochodu rodziny powyżej 10% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, nie wydano decyzji zmieniającej w zakresie wysokości zasiłku stałego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 a ustawy o pomocy społecznej.

W jednym przypadku w zakresie zasiłków celowych ustalono dochód z naruszeniem art. 107 ust. 5 b pkt 7 ustawy o pomocy społecznej.

W 1 przypadku, w zakresie zasiłku celowego na pokrycie strat poniesionych na skutek zdarzenia losowego, nie ustalono sytuacji dochodowej rodziny, co narusza art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W kilku decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze nie wskazano miejsca świadczenia usług, co stanowi naruszenie art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzono błędy w zakresie podstaw prawnych wydawanych decyzji. W decyzjach przyznających specjalne zasiłki celowe wskazano błędnie art. 17 ust. 1 pkt 5 zamiast art. 17 ust. 2 pkt 1. W 1 decyzji kierującej do domu pomocy społecznej bezpodstawnie wskazano § 9 rozporządzenia z dnia 12 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734). W 1 przypadku, w decyzji ustalającej odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej nie przywołano stosownych przepisów ustawy o pomocy społecznej w tym zakresie.

Ponadto w 4 decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze stwierdzono rozbieżność pomiędzy sentencją decyzji i uzasadnieniem w zakresie przyznanych usług. Powyższe stanowi naruszenie art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Stwierdzono następujące uchybienia:

- w 3 decyzjach wskazano nieaktualny publikator rozporządzenia z dnia 12 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej oraz w 6 decyzjach nieaktualny publikator ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego,
- w 3 przypadkach zamieszczono w postawie prawnej art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, w dalszej części decyzji nie zamieszczono informacji i uzasadnienia nadania rygoru natychmiastowej wykonalności,

- w decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze omyłkowo wskazano przepis – art. 36 ust. 2 pkt m, zamiast art. 36 pkt 2 lit. m ustawy o pomocy społecznej, w decyzjach przyznających usługi opiekuńcze – art. 36 ust. 2 zamiast art. 36 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej,
- w decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalne zasiłki celowe nie uzasadniono nadania rygoru natychmiastowej wykonalności,
- w 2 przypadkach nie udokumentowano kosztów wynajmu mieszkania, pracownik przyjął ustne oświadczenie klientki w tym zakresie,
- w 5 przypadkach nie uszczegółowiono potrzeb klientów w zakresie przyznanego specjalnego zasiłku celowego,
- w 1 przypadku nie wskazano typu domu do którego skierowano klienta.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, zalecam:

1. Podjąć działania mające na celu powierzenia funkcji organizatora pomocy społecznej osobie spełniającej wymagania kwalifikacyjne określone w art. 31 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych i art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
2. Podjąć działania mające na celu realizację specjalistycznych usług opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe, zgodne z § 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 ze zm.).
3. W przypadku zmiany sytuacji dochodowej osoby lub rodziny, mającej wpływ na przyznane świadczenie, dokonywać zmiany decyzji zgodnie z art. 106 ust. 3 a ustawy o pomocy społecznej.
4. Dochód osób i rodzin korzystających z pomocy ustalać zgodnie z art. 107 ust. 5 b pkt 7 ustawy o pomocy społecznej.
5. Przyznając zasiłek celowy na pokrycie strat poniesionych na skutek zdarzenia losowego ustalać sytuację osób i rodzin objętych pomocą poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy

o pomocy społecznej i § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

6. W decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze wskazywać miejsce świadczenia usług i ich zakres zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
7. Decyzje wydawać zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem wszystkich elementów i zachowaniem szczególnej staranności. Przywoływać przepisy adekwatnie do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia decyzji.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, rekomenduję:

- zachowanie staranności w redagowaniu podstaw prawnych decyzji, przywoływanie aktualnych publikatorów aktów prawnych,
- zamieszczanie informacji o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności w decyzjach wydanych w trybie art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego i uzasadnianie nadania ww. trybu,
- w toku przeprowadzanego wywiadu środowiskowego uszczegóławianie potrzeb osób i rodzin objętych pomocą w zakresie udzielonych świadczeń,
- dokumentowanie w wywiadzie ustalonych faktów mających wpływ na przyznawane świadczenie,
- wskazywanie typu domu pomocy społecznej w decyzji kierującej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/

Do wiadomości:
Rada Gminy Czarnków

Do BIP przygotowała
Irena Rakowicz
4 lipca 2023 r.